

Els aqüífers, al nivell més alt de l'última dècada

El sistema Baix Ter-Daró recupera gràcies a les pluges el volum d'aigua que va perdre als anys 90

El mapa del sistema d'aqüífers de l'ACA.

GIRONA | ACN/DDG

Les pluges de la primavera van ajudar a omplir els aqüífers del Baix Ter i Daró, el Fluvià i Muga i la baixa Tordera. Els tres sistemes d'aqüífers gironins no són una excepció ja que en l'àmbit català els aqüífers estan al millor nivell dels últims deu anys.

Actualment, aquestes masses d'aigua subterrània que poden arribar a tenir extensions quilomètriques i grans profunditats es troben a nivells similars de finals dels anys 90, els millors resultats de l'última dècada. "Les aigües subterrànies són la principal font de proveïment i aquests bons nivells garanteixen que la demanda estarà coberta", explica el director de l'Àrea d'Abastament de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), José Miguel Diéguez. Tot i això, alerten del perill que restes d'antibiòtics o productes farmacèutics detectats en alguns rius puguin arribar als aqüífers.

"La situació actual es podria qualificar de bona, des del 2007 i 2008 que vam patir l'última sequera, hem tingut episodis de pluges abundants i després d'aquesta primavera els aqüífers catalans es troben en el millor estat de l'última dècada", va assegurar Diéguez. Actualment, les principals masses d'aigua subterrània de Catalunya es troben a nivells semblants de finals dels anys 90. Concretament, es tracta dels aqüífers profunds de la Vall Baixa i Delta del Llobregat, el del Baix Ter i Daró, el de la cubeta d'Abrera, el de la baixa Tordera, el del Fluvià i Muga i el de Carme-Capellades.

Anualment, s'extreuen uns 23 hectòmetres cúbics de mitjana d'aquests aqüífers. Gran part de l'aigua s'utilitza per a abastament urbà, en segon lloc es destina a demandes industrials i, finalment, es fa servir per a usos agraris. Els purins i la sobreexplotació continuen essent els principals perills per al futur d'aquestes masses d'aigua tot i que cada cop més els ciutadans són "més conscients" sobre aquesta problemàtica, s'apliquen plans d'extraccions i es compta amb dessalinitzadores com la de la Tordera, endegada l'any 2002, que ha permès la recuperació i manteniment de l'aqüífer existent en aquesta zona.

Concretament, des de l'ACA detallen que aquest aqüífer va ser molt especialment explotat durant els anys 90, un fet que va provocar l'entrada d'aigua del mar -la seva salinització- i, a partir de llavors, es va decidir controlar les extraccions i potenciar la dessaladora per mantenir un bon nivell.

"Les aigües subterrànies són una de les fonts principals, fins i tot més que les aigües superficials, garantir un bon nivell fa que puguem dir que la demanda per als pròxims mesos estarà coberta", detalla el director de l'Àrea d'Abastament de l'ACA. Des de l'ens ressalten que hi ha una "innegable connexió" entre les aigües superficials com els rius i rieres amb els aqüífers i que aquestes masses d'aigua permeten aportar més cabal, mantenir la vegetació i afavorir aquests ecosistemes.

"S'ha de tenir en compte que els aqüífers són grans extensions d'aigua, algunes de les quals de quilòmetres i amb desenes de metres de profunditat, és fàcil embrutir-les però molt complicat netejar-les", alerta Diéguez. A més, els aqüífers depenen molt de l'estacionalitat i l'extracció d'aigua segons la temporada. Per exemple, a les comarques gironines, l'aqüífer del Baix Ter i Daró va patir un greu descens durant els anys 90, entre sis i vuit metres, però les pluges generoses dels últims anys ha permès recuperar els nivells adequats.

Fàrmacs humans i animals

Tot i les bones xifres actuals, des de l'ACA comenten que tornaran a venir "noves sequeres" i que cal continuar amb les tasques de sensibilització per tenir cura de l'ús que es fa de l'aigua. "L'aigua és un recurs escàs però de tant dir-ho sembla que ha perdut el seu sentit; no ha de ser així ara cal que els ciutadans també siguin conscients de les aigües subterrànies", apunta Diéguez. "En la mesura que siguem més racionals amb l'aigua més estarem afavorint els nivells isomètrics, menys intrusió salina tindrem i millor estarà el territori", afegeix. D'altra banda, des de l'ACA alerten que s'ha començat a detectar la presència de substàncies o productes farmacèutics a determinats rius de Catalunya. Des de l'ens asseguren que "no és preocupant" però que cal tenir-ho en compte. "Això ho estan estudiant alguns centres d'investigació específics que han trobat traces d'antibiòtics animals d'origen veterinari i fàrmacs de persones que les aigües no poden depurar", comenta. Davant d'això, Diéguez afirma que és molt possible que aquestes substàncies acabin arribant i acumulant-se en els aqüífers. "L'aigua es connecta d'un cantó a l'altre, encara ningú sap com això pot afectar els ecosistemes però en concentracions petites com les d'ara no hauria de ser un problema", apunta. Aquesta mena de contaminacions ja van ser denunciades per diverses entitats ecologistes gironines com el Grup de Defensa del Ter ara fa uns mesos.

Aquells que estiguin més interessats en conèixer la situació dels aqüífers, l'ACA disposa d'una aplicació anomenada Global Aqüífer Control que permet analitzar l'evolució i el nivell, en detall, de les masses d'aigua de tot Catalunya.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2013/08/26/aquifers-catalunya-troben-al-nivell/632267.html?utm_source=rss